

Verteld Verleden

Uitwerking van het interview 20 A met:

R.F. van Heusden (1914 - 2009)

De dato: 3 juli 2001 / 22 mei 2002

Cassette 20 A

Lokatie: Wassenaar / Den Haag, bij Roel van Heusden thuis, eigen serviceflat

Onderwerp(en): Jongeren Vredes Actie (JVA)

Duur interview: 47:10 minuut

Naam en functie interviewer(s):

drs. P. Edelman (werkzaam bij het Humanistisch Archief, nu HHC)

Kader/context.

Sprekend humanisme / onderzoek naar de Jongeren Vredes Actie (JVA)

Datum uitwerking: november 2010

Niveau van uitwerking: Indicatief (= globaal. Tijd/onderwerp + kernzin(nen) en evt. opmerking)

Dragers: Gedigitaliseerde opname van een geluidscassetteband.

Respondent:

Roelof Ferdinand (Roel) van Heusden is geboren op 2 december 1914 te Den Helder, stierf 22 juni 2009 te Wassenaar.

Roel was in de jaren '30 van de vorige eeuw actief in de Jongeren Vredes Actie (JVA), een pacifistische jongerenbeweging. Hij schreef artikelen in het JVA blad 'Vredesstrijd.'

Was tijdens de Tweede Wereldoorlog een inspirator van het kunstenaarsverzet tegen de Kultuurkamer. Was tijdens de oorlog de centraal beheerder (penningmeester) van 'Kunstenaarssteun'. Richtte na de oorlog de Stichting Kunstenaarsverzet 1942 – 1945 op. De stichting is voortgekomen uit het kunstenaarsverzet dat in de Tweede Wereldoorlog actie ondernam tegen de Duitse bezetters. Zij werd op 18 januari 1946 opgericht door Jac. Bot, L.P.J. Braat, L.J.A. van Dijk, H. van Eijk, H.S. van Hall, R.F. van Heusden en J. Schregardus die allen nauw betrokken waren bij het kunstenaarsverzet.

Organiseerde in 1995, samen met zijn goede vriend dr. Richter Roegholt, in de Nieuwe Kerk te Amsterdam, een tentoonstelling waarin kunstenaars die als gevolg van de oorlog het leven hadden verloren, werden geëerd. Roel overleed op 22 juni 2009, 94 jaar oud. Weduwnaar van Jantje Cornelia (Jannie) ter Brugge (Norg 04-04-1911 - 's-Gravenhage 02-09-2002). Zij overleed 91 jaar oud.

Cassette 20 kant A

Naam respondent: Roel van Heusden (1914-2009)

Onderwerp: JVA, Pacifisme, Het Kunstenaars Centrum

Datum/Jaar: 3 juli 2001 / 22 mei 2002

Cassette: 20 kant A

Duur: min/sec 47:10

Datum uitwerking interview: november 2010

Naam bewerker: Trix Westeneng

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
00.20	Jan Booi	Belangrijk man in hoofdbestuur en Janna Stek
02.00	Mobilisatie voor de Vrede	Jan Booi, Janna Stek, Kees Blom en Ali Keizer
02.40	Pacifistische terminologie	Pacifisten – Anti-militairisten - Radicaal-pacifisten
06.40	Constandse anarchist	tot 1938
08.50	Discussie over Pacifisme	JVA heeft veel tegengas gegeven op nationale bewegingen.
10.25	Jong Pacifisme en Nieuw Pacifisme	brochure 1935. In de discussie speelde het socialisme.
15.00	JVA wees alle geweld af.	Geïnspireerd door Ghandi.
17.20	<i>Het wapen van de geest</i>	<i>tegen de geest van het wapen.</i>
18.50	De geestelijke weerbaarheid van het Kunstenaars Centrum	maakte het mogelijk meer mensen te behouden tegen de propaganda van het nazidom.
26.50	Koloniale zaken	Gratis woordenboeken
31.50	Absolute geweldloosheid.	Discussie over ~ . De oorlog bracht daarin verandering. JVA was voorstander van de Volkenbond.
36.50	1934 uit de SDAP	om kwestie Nationale Ontwapening.

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
40.10	Indonesië conferentie	was niet revolutionair. Het ging om het vermijden van geweld.
41.42	Ger Harmsen	over volstrekte geweldloosheid.
46.40	Anti-revolutionairen en communisten tijdens de bezetting	Goede samenwerking, beiden dachten langs strakke beginselen.
47:10 EINDE		